

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

O exame consta de 6 preguntas de 2,5 puntos cada unha, das que poderá responder un **MÁXIMO DE 4**, combinadas como queira. Se responde máis preguntas das permitidas, **só se corraxirán as 4 primeiras respondidas**.

TEXTO

Dende que teño memoria, sempre sentín apegos polos obxectos, non tanto polo seu valor en si mesmos, senón polo que nos lembran ou representan. Neste sentido, o **apego** polos obxectos é o contrario do **materialismo**, que busca unha acumulación e desbote na que todo vai perdendo sentido.

Estes días de Nadal que acabamos de pasar nos que se agarda dar e recibir agasallos fascíname quen o ve todo como un acto de consumo e de “quedar ben” sen máis. Tamén, a xente que non agasalla nunca con nada (e, insisto, o agasallo pode ser tempo, ou unha comida, ou cousas que non custan diñeiro) e xa que dicir deses homes que, no Nadal, “**delegan**” calquera compra nas mulleres, coma se o asunto non fose con **eles**, amosando como adoito unha irresponsabilidade emocional que sobrecarga a outras e da que por suposto non se preocupan nin ocupan en absoluto, non vaia ser. Elas, nosoutas, a mercar para todo o mundo e a miúdo tamén a sermos as únicas que non atopamos nada no zapato a menos, claro, que o merquemos, empaquetemos e poñamos nel **nós** mesmas. Eles con compartir o gasto, se tal, xa dan por cumprida a misión. Todo en (des)orde.

Penso que moitas destas persoas esquecen que facer un agasallo, sexa este material ou doutro tipo, implica unha atención pola outra persoa, coñecela e preocuparse por buscar algo, grande, pequeno, importante ou trivial, que sabemos que lle vai gustar. Eu crecín nun contexto no que se nos aprendeu que agasallar é atender a quen nos rodea e celebrar a súa presenza. Por iso cando regreso a Vigo cada ano despois do Nadal veño sempre cargada de obxectos que me rodean de afecto e que **me** acompañan ao longo de todo o ano. Dende os téis, o aceite ou o mel que vou consumindo aos poucos ata prendas de roupa, maletas, elementos domésticos, adornos, xogos, aparentes trangalladas que para min teñen valor infinito. Neles está contido o afecto das persoas. Por iso me resulta logo tan difícil desfacerme de calquera cousa e coido todo ata que cae en anacos.

Este ano, ademais, o Nadal foi tamén un tempo de **dó**, de recoller o armario da miña mai e as súas cousas. Entre elas, moitas que meu irmán e mais eu, a miña curmá e curmán e outras, lle foramos agasallando ao longo do tempo. Coa dor do retorno imposible, agora son os obxectos os que gardan a súa presenza de modo material e concreto. Na ausencia do seu corpo, dos nosos corpos, serán eles os que queden. Procuremos, logo, encheiros de afecto.

María Reimóndez. *Nós Diario*. 12/01/2022.

PREGUNTA 1. Comprensión do texto de María Reimóndez

- 1.1. Elabore un breve resumo coa información máis relevante do texto. (1 punto)
- 1.2. Explique o significado que teñen no texto as seguintes palabras: apegos, materialismo, delegan, dó. Non son válidas as respostas só con sinónimos. (1 punto)
- 1.3. Localice no texto dúas palabras comodín e propoña outras que as poidan substituír. (0,5 puntos)

PREGUNTA 2. Producción textual (sobre o texto de María Reimóndez)

2. Redacte un texto no que indique se está de acordo ou non coa autora e no que exprese a súa propia opinión persoal sobre o tema tratado. (Extensión aprox. 200-250 palabras) (2,5 puntos)

PREGUNTA 3. Funcionamento da lingua (sobre o texto de María Reimóndez)

- 3.1. Analice morfolóxica e sintacticamente os seguintes pronomes subliñados e en letra grosa no texto: fascíname; non fose con **eles**; **nós** mesmas; que **me** acompañan. (1 punto)
- 3.2. Sinala a que clase de palabra pertence cada unha das que conforman o seguinte enunciado do texto: “Coa dor do retorno imposible, agora son os obxectos os que gardan a súa presenza”. (1 punto)

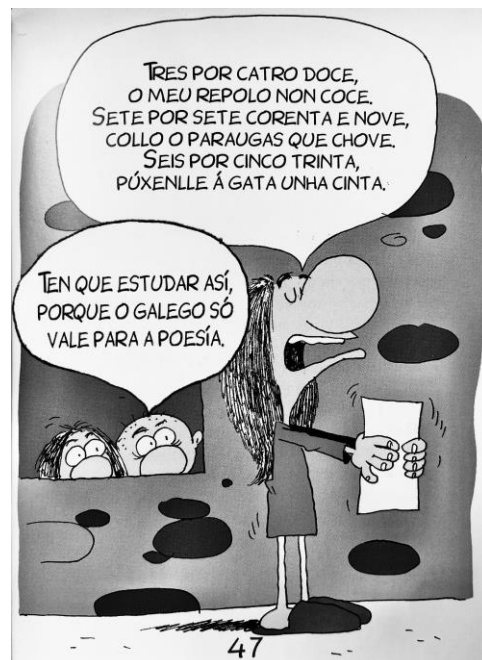
3.3. Localice no texto un hiperónimo e indique dúas palabras que se poidan incluír nel (aparezan ou non no texto). Localice tamén dous cohipónimos, pero doutro campo semántico distinto. **(0,5 puntos)**

PREGUNTA 4. Lingua e sociedade

Escolla un dos dous apartados:

4.1. Analice o prexuízo lingüístico que se denuncia na viñeta de Pepe Carreiro e sinala dous exemplos da historia da lingua galega que demostren as súas consecuencias na práctica. Indique se este prexuízo se mantén dalgún xeito na actualidade, argumentando a súa resposta tamén a través dalgún exemplo concreto. (Ext. aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

4.2. Sitúe o texto de Rosalía de Castro na época correspondente da historia da normativización e indique dúas características lingüísticas do galego escrito nela, sempre a partir de exemplos do propio texto. Explique se se manteñen na actualidade e, de ser así, en que contextos son máis frecuentes. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

“Mais naide ten menos que eu teño as grandes cualidades que son precisas pra levar a cabo obra tan difícil, anque naide tampouco se pudo achar animado dun máis bon deseo pra cantar as bellezas da nosa terra naquel dialecto soave e mimoso que queren facer bárbaro os que non saben que aventaxa ás demais linguas en dozura e armonía. Por esto, inda achándome débil en forzas e non habendo deprendido en máis escola que a dos nosos probes aldeáns, (...) atrevínme a escribir estos cantares, esforzándome en dar a conocer como algunhas das nosas poéticas costumes inda conservan certa frescura patriarcal e primitiva, e como o noso dialecto doce e sonoro é tan apropiado como o pirmeiro para toda clase de versificación.” Rosalía de Castro. *Prólogo a Cantares Gallegos* (1863).

PREGUNTA 5. Educación literaria:

5. Contextualice o texto na época literaria correspondente e identifique e explique dúas características da obra, recorrendo sempre a exemplos tirados do propio texto. Sinala e explique brevemente outras dúas obras representativas de autores diferentes da mesma época literaria que Vicente Risco. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

“Pois, don Celidonio veu de Castela, de mancebo do Baldomero García, onde botou moitos anos curtindo os sabañóns, enzoufado no aceite e no bacallau. Tamén Baldomero García viñera de Castela, vendendo queixo de pé de mulo polas portas, cunha blusa azul curta, cirigolas e chapeo coma o dos charros de Salamanca. Era pequeno, feito de cordas e sarmentos, e tiña a gadoupa enguruñada, adoito para apaña-las cadelas.”

Vicente Risco, *O porco de pé* (1928).

PREGUNTA 6. Educación literaria:

6. Contextualice o poema na época correspondente e analice dúas das súas características máis representativas. Partindo deste poema como exemplo, explique o concepto de intertextualidade. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

“PENÉLOPE”

DECLARA o oráculo:

«QUE á banda do solpor é mar de mortos,
incerta, última luz, non terás medo.

QUE ramos de loureiro erguen rapazas.
QUE cor malva se decide o acio.

QUE acadas disas patrias a vindima.
QUE amaine o vento, beberás o viño.

QUE sereas sen voz a vela embaten.
QUE un sumario de xerfa polos cons.”

Así falou Penélope:

“Existe a maxia e pode ser de todos.
¿A que tanto novelo e tanta historia?

EU TAMÉN NAVEGAR.»

Xohana Torres. *Tempo de ría* (1992).